Anul I. Cernăuț, Joi 17 Septemvre 1908. Nr. 12 și 13.

Apărarea Neamului

organ politic-poporal-creştin.

Apare în fiecare Sîmbătă.

ABONAMENTELE:
Pentru monarhia austro-ungară: Pe un an 6 coroane, 6 luni 3 coroane, 3 luni 1 coroană 50 bani.
Pentru Romînia și străinătate: Pe un an 10 franci, 6 luni 5 franci, 3 luni 2 franci 50 bani.
Abonamentele se plătesc înainte.

Redacția și Administrația:
Cernăuț
= Strada Stefaniei No. 13. =
Un număr costă 15 bani.

INSERȚIUNILE:
Un rînd petit sau spațiul său costă pentru publicarea odată 12 bani, de doauă ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului costă șirul de petit 50 bani.
Prenumerațiunile și inseratele se primesc la administrație, strada Stefaniei No. 13.
Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscriptele nu se înapoiază.

Anunț.

Comitetul executiv al partidului poporal-național a dlcis în ședința sa din 12 Septemvre a. c. a ține în 1 Octomvre st. n. 1908 la Suceavă în localitățile otelului „Central" la 12 oare amiază-zi

o adunare plenară

a tuturor comitetelor districtuale cu următoarea ordine de zi:

1. Afacerea financiară a partidului și a gazetelor;

2. Decisiuni hotărîtoare relativ la cooperarea ambelor partide romînești din țară și

3. Completarea comitetului executiv.

Prezidenții comitetelor districtuale sînt rugați a învita membrii lor la adunarea susnumită pe ziua de 1 Octomvre la Suceavă și a ni trimite listele, ca să putem pregăti bilete de întrare pentru adunarea aceasta.

Comitetul executiv.

Purtare curat jidovească.

Nu odată ni s'au adus la cunoștință plîngeri asupra purtării peste măsură de obraznice și supărăcioase a jidovilor față de țăranii noștri în toate afacerile, în cari vin în atingere cu ei.

Dar așa de obraznici și supărăcioși, cum sînt lichelele astea mai ales în călătorii, întrece toate marginele. Purtarea lor e aici chiar revoltătoare, așa, că-ți aduce, de ghiață să fii, tot sîngele în fierbere.

Inainte de cîteva zile pleca o fată dintr'un sat apropieat cu omnibusul spre Sadagura. Lîngă ea se așeză numaidecît un perciunat tînăr, calfă din vr'o prăvălie și cum bagă de samă, că fetița e frumușică și curățică, și puse ochiul pe ea și începu a se rățoi și a-i tot spune la ureche fel de fel de cuvinte și a-i pune la întrebări, una mai bădărănoasă decît alta, încît fata chiar amuțise. Văzînd parșivul, că fata nu zice nimic, el crezu, că ea î-i dă ascultare și prinzînd în urma asta la curaj, se puse să o prindă de barbie, ba chiar să o și piște.

Dar de astă dată î-i veni sermanei fete norocul în ajutor, căci niște călători s'au înfuriat atît de amar despre purtarea parșivului obraznic, încît cerură chiar împiedicarea lui dela călătorie, lucru ce se și întîmplă dupre mai multe schimbări de vorbe cu conducterul vagonului.

Dar de se întîmplă că nu-i nime, care să sară în ajutor unei astfel de ființe, împresurate de lichele jidovești, sermana e pierdută, căci din păingănișul lor nimene nu scapă nevătămat. Cînd se văd ele numai cîteva la un loc,

vai de biata fiinţă, încăpută în mijlocul lor. Patimele cele mai dobitoceşti se deslănţuesc în inimile lor negre şi nici ruşinea, nici teama de pedeapsă nu sînt în stare să li pună stavilă. Cu o îndîrjire, ce o afli numai la seminţia asta tremisă neamului creştinesc ca canon, lichelele urmăresc jertfa lor pînă ce n'o prind în ghiare.

Nu va fi unul dintre noi, care să nu fi avut prilej să vadă că seminţiea jidovască nu este periculoasă numai averii noastre, ci mai vîrtos moravurilor noastre.

Ei la stricarea moravurilor poporului creştinesc sînt încurajaţi chiar de legea lor şi cînd e vorba ca să strice o casă sau să aducă la cădere pe o fiinţă, toţi din jur îi sar în ajutor celui cu gînduri rele.

Dar întru lăţirea desfrînului această seminţie merge şi mai departe; ei jertfesc nu odată o fiinţă de a lor, numai dacă ştiu cu bună samă, că vor prinde în laţul lor cîteva fiinţe creştineşti. Şi întru pierzarea fiinţelor de legea creştinească ei sînt în stare să aducă şi jertfe băneşti, — ei, cari pentru o para îs în stare să-şi jertfească dracului şi sufletele lor.

Desfrînul seminţiea jidovască îl propovădueşte fără mustrare de cuget în rîndurile poporului creştinesc, deoarece ştie prea bine, că ca urmare neîndoelnică a acestui păcat sînt acele boli straşnice, pentru cari leac încă nu s'a aflat şi cari au nenorocit şi dus la pierzare, — după bolile grea de ani întregi, sute şi mii de fiinţe din mijlocul poporului nostru.

Să ne ferim deci de lichelele jidoveşti ca dracul de tămîie, căci ele sînt cu gînd rău şi asupra averii noastre şi asupra sănătăţii noastre.

Jidanii sînt peirea noastră.

Vorbesc bătrînii, că pe timpurile, cînd erau ei copii, cînd lifta jidovască nu copleşise plaiurile Bucovinei, nu numai că erau vremuri mai bune, ci şi oamenii trăiau mai mult. De cînd s'a nădit jidovimea pe la sate, zic bătrînii, videm, că din zi în zi îi merge ţăranului mai greu şi din zi în zi trăieşte mai puţin. Am gîndit mult asupra acestor cuvinte bătrîneşti şi am trebuit să le dau dreptate. Cînd încă nu inundase şuvoiul jidovesc pămînturile noastre, trăia ţăranul cum putea cu banul şomoltog în ladă sau sub pernă şi în zile frumoase de vară îi scotea şi-i întindea pe ţoluri afară, ca să se usuce, căci nu era nici o lăcustă, care i-ar fi putut mînca. Venind jidovimea la noi, în scurtă vreme a golit lăzile goimilor de bani şi nu şi le-au împlut pe a lor, ci au împlut cu ei tîrgurile de bănci, ca să crească mai departe nu să ruginească ca la goimi. Prin răpirea banului nostru, care n'a mai venit în mînile noastre, s'a tulburat liniştea sufletelui romînesc, ear în urma nelinieştei au venit nevoile

---

FOIŢA.

Nea Sărăcilă.

De Nea Sărăcilă se ţinea nevoia grapă. Cîtă foame, cîtă goliciune era în casa lui, nu atîrna fire de trestie la streşina casei lui! D'apoi şese copii, unul după altul, la rînd ca ţevile de la naiu, cari plîngeau? Şi unde pui bătăile ca pe tobă ca să tacă!.... Adevărat iad casa lui Sărăcilă! Să'ţi astupi urechile, numai să nu auzi certele, chiotele şi jalea plodanilor după un codrişor de pită. Ba să'ţi astupi zău şi ochii, să nu facă bătături, izbiţi de păreţii goi, de laviţele ciotoroase şi fără de velinţe, ori de oasele răsărite ale feţei lui Nea Sărăcilă şi a bietei lui muieri. Mînele lor cîrlige lungi de fîntînă, iar zdrenţuitele haine pe trupurile lor, ca momîile de spăriat vrăbiile în lanurile de holde.

— Iar nu găsişi de lucru, omule? zise muierea într'o sară, lui Sărăcilă. Mai cearcă să'ţi schimbi meseria, că uite, nu merge de loc. De ce nu te faci şi tu hamal? Eacă vecinul nostru Grosanu, e hamal la port şi nu se întoarce acasă într'amurg în fie-ce zi fără de pită la subsuoară pentru copii.

— Bine muiere, să mai cerc şi cu hamalicu.... Numai o să vezi, că n'am să scot nici din meseria asta cu ce să vă ostoesc nevoia zilnică..... Cînd se leagă soarta rea de om, te sbaţi în ghiarele ei ca peştele în mreje, pînă ce-ţi dai duhul.

*

A doua zi Nea Sărăcilă, cît simţi bărdăhanul ferestuicei casei încălzit de o rază de soare,

şi necazurile. Cu ele au venit jidanii la noi şi le-au schimbat pe averile străbunilor noştri. Goi ca napul au venit şi-acum sînt îmbracaţi, flămînzi au venit şi-acum sînt sătui şi plîngînd au venit şi-acum sînt fericiţi. Imbrăcaţi ne-au aflat şi ne-au lăsat goi ca napul, sătui ne-au găsit şi-acum sîntem flămînzi şi fericiţi ne-au găsit şi-acum plîngem.

Toate aceste schimbări au puterea de-a scurta firul vieţii omeneşti şi de aceea să nu se mire bătrînii, că omul în ziua de astăzi abia ajunge vîrsta de 50 de ani.

Dar' nu numai cele induse pînă acuma tind spre împuţinarea noastră, ci şi multe altele, cari toate vin dela jidani şi numai dela jidani. Anul acesta am avut fericirea să petrec o parte din vacanţe la sat şi să cunosc mai de-aproape pe jidanul ţaran. N'am cuvinte să descriu mîrşăvenia din casa unui jidan dela ţară, spun numai, că dacă nu te-ai aştepta de-afară, la întrarea în casa lui, la un aier stricat, atunci la deschiderea uşei, cînd te-ar lovi păturile calde de aier din casă, ai trebui să pici jos şi să ţi se tragă şi moartea din o neprecauţiune. Necurăţenia din jurul casei jidoveşti întrece toate marginele. Mai pe toţi primarii, pe unde am îmblat i-am rugat să facă ordine cu necurăţănia jidovească, că dacă a merge aşa înainte, poate în scurt să izbucnească şi în Bucovina ca şi în Rusia vr'o choleră ceva.

Necurăţenia aceasta m'a făcut să cred firm, că toate boalele, cari bîntuiesc în poporul nostru, îşi au originea lor numai şi numai dela jidani. Cred mai departe, că fiinţele aceste puturoase trebuie să ţie din un princip oarecare la necurăţenia lor şi că voiesc să fie ei urzitorii pierderii omenimii de pe pămînt, care nu i-a lăsat să-şi stăpînească împărăţia lor veche, la care visează zădarnic. Din punct de videre higienic, economic şi vital ar trebui jidovimea numai decît isgonită din mijlocul ţărănimii noastre la oraşe, sau după cum s'a amintit odată în »Apărarea Neamului«, dacă li se încuviinţează să locuiască la sate, atunci să aibă afară de sat un cot, în care să se încuibe aceste lighioi trimise de-un blăstăm pe capul nostru.

Cred, că blăstămul şi-a împlinit menirea şi că ne-a venit timpul să ne spălăm de el.

(Va urma).

Spre mîntuire.

(Urmare).

Să ne întovărăşim spre apărare.

Improtiva unei primejdii aşa de straşnice cum este primejdia jidovască avem *numai o unică scăpare*, care este *întovărăşirea noastră* a creştenilor. Toţi jidanii din lume, trăiască ei în Bucovina, Galiţia, Ardeal, Romînia, Germania, Italia, America sau Australia sau ori în ce colţ al pămîntului — sînt întovărăşiţi şi organizaţi de minune împrotiva creştinilor. Inima acelei întovărăşiri straşnice, care

---

desprinse un crîmpei de funie de tei, întinsă din vremi mai bune între horn şi păretele din fund a cămărei, de se punea pe el cînd era ce să se atîrne şi se duse la port cu funia cruce pe piept şi se băgă între hamalii, cari aşteptau muşterii.

Cum îl văzură hamalii, nu mai stinchea din hohote:

— Ha, ha, ha! Nea Sărăcilă hamal!

— Să ştiţi că-ţi îmflă sacul cu grîu ca vîntul pana, numai dacă alt hamal duce grîul, iar el sacul gol! ha! ha! ha!

— Cu mînele şi picioarele lui ca rişchitorile şi slab de se clătina ca foaia de plop, nu-şi mai deleagă el de pe piept curmeiul de tei ca să lege sarcini.

Şi tot aşa şi tot aşa!

Unul cîte unul hamalii fură năimiţi de neguţitori şi corăbieri şi remase singur singurel numai Nea Sărăcilă. Acum era soarele de trei suliţi dela sprinceana ceriului, cînd eacă trece pe lîngă Sărăcilă jupîn Imbuibatul, care cunoştea de mult pe bietul muncitor.

— Ce faci tu aici mă Sărăcilă?

— Ce să fac jupîne? aştept, doar 'mi-a trimite soarta vre-o slujbă de hamal.

Glumeşti mă? Tu hamal?

— Păi! scaunul domnesc nu-i slobod pentru mine, jupîne. Mă făcui, zău hamal, că am o foame lungă de trei coţi şi dintr'însa trag cu toţi dinţii şese copii, ca cînii dintr'o tureatcă veche... Maţele chioraie la tot neamul meu şi doar-doar să se mînince unele pe altele.... Hei, d-ta, care ai de toate berechet, habar n'ai de nevoia omului....

lucrează cu mii de milioane spre a slăbi puterea creştinilor, este în capitala ţării franţuzeşti numită Paris, iar societatea cea mare în care sînt întovărăşiţi toţi jidanii din lume, se chiamă *»Alianţa israilteană universală«*. Aceasta este reţeaua cea mare de păingăn, care cuprinde în sine toate interesele jidoveşti. Fiecare jidan este prin însaş naşterea sa membru al marei societăţi jidoveşti care se numeşte şi altfel şi Cahalul.

Orice sat sau orice tîrg din lume, în care trăiesc jidani, este legat de acea organizaţie tainică, ce se zice cahal. Sinagogele jidoveşti sînt tot atîte cuiburi din marele păingăniş ce cuprinde lumea întreagă. Cînd asupra unui jidan se descarcă o nenorocire ceva, tot păingănişul îi sare în ajutor şi tot aşa întregul păingăniş ajută din resputeri cînd de pildă unul dintre jidani voieşte să-l prindă în mreja sa pe un creştin, fie cu un împrumut sau cu o înşelăciune. De pildă se deschide undeva un prilej de cîştig, cum e vînzarea unei păduri a fondului religionar; iată că jidanii stau cu toţii de-a gata: unul din ei merge şi face oferta, altul se ţine gata cu banii, altul aleargă la un deputat şi-l cumpără ca să lupte în Viena pentru gheşeftul jidovesc, al patrule se pocloneşte la puternicii dela cîrmuirea ţării — şi numai ce te trezeşti, că pădurea din vorbă ajunge pe mînile jidanilor. Sau luăm altă pildă: Un boier de-ai noştri ajunge prin cheltueli nesocotite sau prin gospodărie rea în mari dătorii. Jidanii îl pîndesc zi şi noapte şi cînd li vine mai bine la socoteală, îl silesc să li vîndă întreaga moşie. Sau să remînem în satele noastre, la nevoile noastre: Un gospodar dă peste o nenorocire, zicem, Doamne-fereşte, că-i arde casa şi gospodăria, iar spre a-şi ridica altă casă, are trebuinţă de bani. Jidanul deabea aşteaptă ca să-şi vîre codiţa în treburile acestui gospodar şi hai, că cît ai clipi, el scoate banii trebuincioşi şi cu cele mai dulci cuvinte de prietenie îl îmbie pe gospodarul nostru cu bani, ca şi cînd l-ar durea toate baierile inimei de supărare pentru bietul nenorocit. Omul nostru nici nu ştie să-i mulţămească pentru atîta bunătate şi primeşte împrumutul fără multă judecată. După doi, trei ani însă, trebuie să-şi vîndă şi moşia spre a se putea descurca din încurcătura acestui împrumut.

Vedeţi oameni buni, nu era mai bine să fi rămas bietul om fără casă şi şură vr'un an doi, decît să-şi vîndă şi locul şi casa şi tot? Care nenorocire e mai mare, focul sau jidanul? Eu zic, că de mii de ori mai mare e primejdia jidovească.

Banii, cari i-a împrumutat creştinului i-au adus atît lui, cît şi cahalului dela cari i-a luat, foloase însutite, iar nouă creştinilor nu numai că ne-au prădat o moşie strămoşească, dar ne-a sporit numărul nenorociţilor remaşi la sapă de lemn. Iată deosebirea între noi și ei.

Și oare de ce ni merge nouă peste tot aşa de rău şi pocit? Oare cum de oamenii noştri să-

---

— Laudă Domnului, Nea Sărăcilă, mi-a mers bine în toate şi de unde acum 20 de ani n'aveam para chioară, acum am ocine, case şi corăbii.... Ce să faci Sărăcilă? De cînd îi lumea, au fost şi o să tot fie; la unul nevoie şi la altul bănăvoie, că omul se naşte fiecare cu soarta lui.

— Soarta mea jupîne, nici Skaraoţki, cu toată lungimea colţilor lui, n'o poate mistui.

— Mi s'a făcut milă de tine, Nea Sărăcilă şi de oarece te făcuşi hamal, o să-ţi dau eu o slujbă pe ziua de azi. O să-ţi dau de dus o sarcină mai potrivită cu umerii tăi. Dute pînă la soarta mea, la palatul ei, şi-i spune multe închinăciuni dela jupîn Imbuibatul şi că-i mulţămeşte de toate bunurile ce-i tremit. Eacă mă, pentru osteneala ta, zece galbeni tătăreşti.

— Numai zece galbeni, jupîne? Soarta d-tale e hăt colo departe..... colo, tocmai pe dealul lui Hristos, cu trei cruci...,. de-oiu merge într'acolo pe albia părăului, o să-mi răcesc picioarele desculţe; de-oi da prin dudăul de pe lîngă maluri m'oiu înghimpa. Muncă grea, jupîne, zău; face 12 galbeni.

Jupîn Imbuibatul n'avea zor de slujba lui Sărăcilă, ci doar că gîndea din milostivire să-l facă să cîştige ceva bani pentru hrana copiilor.

— Ei haide, fie 12 galbeni.

Dar Sărăcilă cît auzi că-i dă 12 galbeni, pe loc dete năvală purdalnica de lăcomie în sufletul lui. Deci se întoarse după ce pornise şi făcuse cîţiva paşi:

— Ştii ce jupîne? Pentru aşa slujbă grea mi se face 15 galbeni.

răcesc pe-un cap nu numai prin sate ci şi mai ales prin tîrguri?

Pricina, dragilor mei, e lesne de găcit: pe cînd jidanii sînt organizaţi şi întovărăşiţi aşa precum v'am arătat, ba pe mii de părţi mai bine, căci în tainele organizării lor nici nu eşti vrednic să pătrunzi, oamenii noştri trăiesc răsleţiţi şi desbinaţi, fără urmă de unire între olaltă şi fără ori ce organizare împrotiva primejdiei jidoveşti. Noi ne putem asămăna cu un cîrd de oi, lăsate în seama întîmplării pe nişte drumuri pustii. Fiecare se gîndeşte numai la un firuţ de earbă ce-l poate găsi printre bolohanii prundului şi nici uneia nu-i trece prin minte să se cugete la o păşune mai bună sau măcar să se îngrijească ca nu cumva, venind puhoaie mari şi primejdioase, să la răpească cu totul şi să le înece de istov, ştergîndu-le urma cu desăvîrşire de pe acele prunduri.

Puhoiul jidovesc e mai rău şi mai primejdios decît cum ne-am închipui, căci el ne potopeşte ca o mare de foc şi blăstămaţi vom fi noi cei ce trăim în aceste vremuri grele şi afurisiţi, de nu ne vom deştepta din acest somn al nepăsării în care sîntem cufundaţi, spre a ne pune la apărare împrotiva puhoiului cutropitor, ce ne amerinţă cu peirea. Trebuie să na însoţim mai întăi în fiecare sat şi în fiecare tîrg, pe unde trăim ca Romîni şi apoi trebuie să ne întovărăşim sate cu sate şi tîrguri cu tîrguri şi numai în felul acesta putem înfrunta marea primejdie.

In cele ce urmează am să vă arăt oameni buni, ce fel de întovărăşiri trebuie să facem, spre a ne putea cotorisi de omida jidovească. Tovărăşiile acele vor fi cele mai puternice hatii împrotiva puhoiului cutropitor, de care v'am vorbit şi cele mai bune arme de apărare împrotiva păingănilor perciunaţi şi a ploşniţelor talmudice.

* * *

Societăţi de consum.

Cei mai mulţi jidani trăiesc la noi în Bucovina *din negoţ*. Ei nu fac alt lucru, decît că cumpără marfa dela cei ce-o produc şi o vînd la cei ce-o consumă. Cumpără zicem păpuşoiul dela badea George şi-l vînd lui badea Toader sau la dl Ilie sau la părintele Parftemie. Cumpără luminile sau chibriturile sau soponul dela cutare fabrică şi le vînd la cutare şi cutare gospodar, învăţător, preot, judecător. Numai atîta lucru fac jidanii noştri, cari trăiesc din negoţ şi cu toate acestea ei se îmbogăţesc colea, se fac putrezi de bogaţi şi cumpără moşii întregi.

Şi oare cum nimeresc ei lucrul acesta? Foarte lesne: Ei cumpără mărfurile cît se poate de eftin şi le vînd cît se poate de scump. Cu cît mai prost şi mai nepriceput este cumpărătorul, cu atît mai scump va plăti pentru marfa jidanului şi cu cît mai eftin va putea căpăta jidanul marfa sa, cu atît mai iute se va îmbogăţi. Cînd soseşte toamna jidanul se zbuciumă ca argintul cel viu, întră la

— Aşa ţi-i vorba, badeo? Apoi nu-ţi mai dau de cît 9 galbeni.

— Dacă n'am mers eu pentru 12, apoi pentru 9 o să mă duc?

— Apoi, Nea Sărăcilă, ştii una? Nu te mai duce că m'am răsgîndit.

Sărăcilă înlemni, cînd auzi, că-i scapă cei 9 galbeni, cari i-ar fi prins atît de bine.

— Jupîne, jupîne dragă, să fie după vorba d-tale, dă-mi numai 9 galbeni.

— Ba nu, bade Sărăcilă, eu n'am zis 9, ci 6 galbeni.

— Ba să ştiu bine, că s'or face copiii pastramă, pentru şese galbeni nu mă duc eu aşa departe.

— Bine, nu te duce. Rămas bun Nea Sărăcilă.

Şi jupîn Imbuibatul întoarse spatele şi plecă într'altă parte. Cit ai scapara din amnar, se gîndi Sărăcilă: »Afurisiţii de bogaţi!... Da ce să faci? Ei cîntă şi sărăcimea joacă după cîntecul lor!....« Şi fuga după jupînul strigîndu-i: Ascultă jupîne dragă, primesc numai şese galbeni.

— Şese galbeni? n'am zis atîta, Nea Sărăcilă, ci numai trei.

— Păcat jupîne..... Ce hămuisit o să-şi pue zilele în cumpănă pentru bieţi trei galbeni? Rămîi cu bine jupîne.

— Rămîi sănătos Sărăcilă.

Dar nu făcu Imbuibatul alţi zece paşi şi Sărăcilă iar îl ajunge, că îşi zisese în mintea lui amărîtă, că: »rău cu rău, dar mai rău fără de rău».

— Jupîne, jupîne, eacă mă duc pentru trei galbeni.

— Se vede că-ţi ţiue urechia de foame, Nea Sărăcilă, de auzi trei cînd eu zic unul.

gospodar şi la altul şi la al treile şi cumpără o mulţime de pîne, de nu mai slujesc hambarele şi coşerele, iar primăvara o vinde cu preţ întreit, ba şi încincit şi înzecit. Dacă ai un hargat ticălos şi te pradă, încărcînd saci întregi cu săcară, grîu şi păpuşoi şi ducîndu-le la jidan în miez de noapte jidanul îi deschide uşa, îl primeşte şi îl cinsteşte, că nu degeaba ajunge el la aşa un chilipir eftin, iar peimăvara, cînd bietul hargat, dat afară din slujbă, nu mai are ce îmbuca şi merge la jidan să cumpere de-o mămăligă, jidanul îl priveşte chioràş şi-i strecură făinuţa printre degetele sale murdare, cîntărind şi săculteţul de hîrtie în preţul de 28 de bani pentru chilă, ba adese mai ascunzînd ceva sub cîntarul său mişelesc ca să înşele măcar cu două-trei d e k a. In modul acesta jidanii ajung la avuţii mari, iar ai noştri la sapă de lemn.

Ba mai este şi alt păcat al oamenilor noştri prin care se îmbogăţesc jidanii. Acest păcat este căratul cu trăistuţa, cu sînul sau cu sacul, care începe de cu toamnă şi ţine pînă cînd nu mai este ce căra. In loc să cumpere oamenii noştri pe bani gata, ei cumpără pentru ouă, pentru păpuşoi, fasule, bob, mazere, grîu şi altele, ceea ce pentru jidan e mare bucurie, căci aşa are cel mai bun prilej să înşele pe creştin cu ridicata.

Dar să vedem noi oameni buni, dacă nu s'ar pute să cumpărăm noi de toate cîte avem trebuinţă şi din alt loc undeva, nu numai dela jidani? Adecă ce blăstăm a dat pe capul nostru, ca să hrănim noi din sîngele nostru atît amar de lipitori veninoase?!?

Ce soiu de oameni sîntem noi cei, ce ne lăsăm supţi şi storşi de toată vlaga decătră nişte răpănoşi şi orduroşi de jidani, cari nici nu sînt vrednici a fi scuipaţi de oamenii cinstiţi şi muncitori?!

Bine-a zis cine-a zis, că dacă ar ştie boul ce putere are în trupul său, nu s'ar mai lăsa înjugat în veci. Tot aşa zic şi eu, că dacă ar ştie oameni noştri ce putere straşnică este în noi creştinii, dacă vom trăi în unire, nici urmă de jidan nu se va pomeni printre noi.

Să-i luăm la rînd mai întâi pe cei ce trăiesc din dughene sau negoţul cu articoli de consum. *Dacă noi creştinii am fi oameni cuminţi şi organizaţi ne-am hotărî odată pentru totdeauna să nu mai cumpărăm dela jidani nici un capăt de aţă şi nici un vîrf de ac*, şi iată că in felul acesta am otrăvi ca printr'o minune toate cuiburile legioaielor blăstămate, căci pentru jidan nu este altă otravă mai tare, decît cînd i-ai secat izvoarele de cîştig. Odată ce nu mai poate face gheşefturi băneşti, jidanul îşi ia catrafusele şi se duce pe lume. Nu trebuie să apuci nici măciuca, nici puşca, nici parul, ci trebuie numai să-i seci izvoarele gheşeftului bănesc şi te-ai mîntuit de jidani.

De aceea, spre a putea scăpa de toate lipitorile jidoveşti, cari trăiesc din negoţul cu mărfuri de prăvălie, trebuie noi creştinii să ne întovărăşim

---

— Da jupîne, da jupîne, da! răspunde bietul om mai iute de cum sboară săgeata din arc, că se temea să nu-i mai scadă ear plata hapsinul de Imbuibat. Şi porni, nici mai aşteptînd ca altă vorbă să mai iasă din gura bogatului.

*

Merse Sărăcilă hamalul, prin rîuri cu apele reci, prin dudăuri cu ţepi, care-i sîngerau pulpele lipite de fluere, prin munţi nerăsbiţi de colţi de iarbă, prin păduri, ale căror crăci dese îi luară vamă zdrenţuitele-i haine....

Eată că zări pe vîrful muntelui Hristos cu trei cruci, un palat clădit pe stînci de diamante. Era de alavastru, cu porţi de aur şi cu grădini de pomi şi flori, vecinic înoite. Aceasta era curtea Soartei bogaţilor.

Sărăcilă resuflă, îşi scoase ghimpii din fluerile picioarelor, îşi mai înodă alte zdrenţe ce-i mai lăsase pe trup crăcile pomilor şi holbînd ochii la minunăţia palatului, bătu în poarta lui.

— Ce vrei tu Sărăcilă? întreabă un glas din lăuntru.

— Aici şede, mă rog, jupîneasa Soartă a jupînului Imbuibatul din Galaţi?

— Aici.

I-se înfăţişă o cuconiţă mîndră de putea zice soarelui: »prostule, dă-te în lături să trec eu!«

Stele erau ochii ei, luna licărea în părul ei de beteală şi diamantele foşneau pe haina ei de raze, multe ca năsipul pe malul mărei.

— Ce vrei, Nea Sărăcilă?

— M'a trimis la d-ta jupîneasă, jupîn Imbuibatul din Galaţi, din ţara Moldovei, să-ţi aduc

cu toţii şi să alcătuim în fiecare sat cîte o prăvălie sau dugheană romînească, în care să ne aducem tot felul de marfă, ce se întreabă printre oamenii noştri. Prăvăliile sau dughenile acestea să le punem în legătură cu băncile săteşti şi să facem jurămînt sfînt în faţa lui Dumnezeu că nu vom mai cumpăra dela jidani nimic, nici măcar un capăt de aţă, ci totul, de cîte vom ave trebuinţă, vom cumpăra numai din prăvălia noastră. Dacă prea bunul Dumnezeu ne va ajuta ca să punem lucrul acesta la cale, iată că vom mîntui satele noastre romîneşti de omida jidovească mai degrabă decît singuri ne-am aşteptat cîndva.

Se înţelege, că nu numai de cumpărat dela jidani am trebui să ne ferim ca de foc, ci mai ales trebuie sa ne punem luntre şi punte ca oamenii noştri nici să nu vîndă nimic acestor înşelători. Mai ales pînea de pe cîmp şi din grădinile lor să nu o vîndă oamenii noştri la jidani, dacă vreu să li curme odată puterea lor cutropitoare. Iar spre desfacerea produselor muncii noastre, trebuie să ne întovărăşim în astfel de societăţi.

(Va urma).

Obrăznicie fără margine.

Săptămîna trecuta toate gazetele jidovești strigau ghevalt în gura mare, că s'a răsculat ţărănimea romînească și s'a pus pe prădăciuni și omoruri. Cu o nerușinare nemaipomenită și obrăznicie fără margini învinovăţesc aceste gazete poporul romînesc de fărădelegile cele mai mari și mai strigătoare la cer.

Și ce li-a dat acestor fiţuici jidovești prilej să rădice contra noastră învinuiri atît de grele? Nimică alta, decît că în Cacica a fost ucis un cîrșmar jidov, în Solca a fost împușcat la vînătoare un funcţionar creștin iar în Hatna s'a furat dintr'un vagon un sac de făină.

Fără să aștepte fiţuicele aceste scîrnave cercetarea îndrumată de judecătorie, ele bîrfesc cu obrăznicie, pe care o găsești numai la sămînţa jidovească, contra poporului nostru romînesc, punîndu-i aceste fărădelegi în cîrcă.

Astăzi ni vine știrea, că funcţionarul din Solca a fost împușcat la vînătoare de alt vînător din nebăgare de samă, iar că cîrșmarul Maier din Cacica a fost ucis de **doi jidovi** cu numele Silbermann și Langer, cari au lucrat la boierul jidovesc Fischer din Todirești. Şi n'ai să știi dacă nu mîne poimîne s'a adeveri, că și cei, ce-au furat sacul cu făină din Hatna, au fost tot jidani. Așa de obraznice sînt gazetele jidovești și așa de obraznic spun minciuni, ele, ce sînt subvenţionate de guvern. Dară și noi le obrăzim și le ghiontim, pînă s'or ogoie.

Creştinilor, vedeţi cine sînt Jidanii? Din ei se fac negustori de fete (pezevenchi), falsificatori de bancnote, cămătari și alţi mulţi mișei de

---

închinăciuni şi mulţămită pentru toate bunătăţile ce-i dai.

— Să-i spui din partea mea aşa, că ori să vrea, ori să nu vrea, am să-l îmbuib de bunătăţi pînă la moartea lui. Aşa îmi e voia mea împărătească. Aide, acum pleacă iute de aici, că-mi strici cheful cu calicia ta.

— Dar de ce jupîneasă, de bună-vreme ce nici d-tale nu-ţi place calicia mea, de ce nu mi-o schimbi pe o leacă de bogăţie?

— Nu-i treaba mea... Nu sînt eu soarta ta. Nu pot face nimic pentru tine. Soarta ta nu şede departe de curtea mea..... uite, colo la dreapta, du-te şi cearcă s'o îmblînzăşti!...

Adevărat că la dreapta palatului, Sărăcilă dete de un fel de vizunie de stînci rostogolite, pe care nici muşchiul nu se prinsese şi printre care numai şerpi şi scorpii foşneau de te lua groaza.

— Aoleo! ăsta-i palatul Soartei mel!

Cum e turcul şi pistolul!.... Ean să-i văd mutra. Şi începe să cheme: Soartă, Soartă!

Eacă ese dintre stînci o băbătie, goală, sfrijită şi cocoşată. Gura ei fără dinţi fîlfîia ca aripele lilicaului şi-i curgeau balele pe buzele uscate, ca săul din opaeţul spart.

— Două lumini stinse se iţăiau în adîncul ochilor, acoperiţi de pleoape fără gene şi puchinoase.

Nea Sărăcilă încremeni mai dehai de i-ar fi eşit înainte mama pădurilor.

— Ce vrei, dragă Sărăcilă? întreabă baba molăind din buzele ei uscate.

—Ce să vreu jupîneasă? Să te dau dracului cu tot neamul tău, că prea mai îndrăgit şi te ţii grapă de mine, de nu mai scap de păs şi de nevoie.

asemenea soi, iară redactorii fițuicilor jidovești trîmbiță cu obrăznicie, că poporul romîn este stricat moralicește.

Pentru jidani înseamnă unirea noastră *peirea lor*, de aceea întrebuințează ei toate chipurile, ca să bage șcort între noi, ca noi să ne hărățim și să ni mîncăm întreolaltă și să ne disbinăm.

Creștinilor și fraților! Băgați-vă minte în cap, încunjurați casa jidanului, departe fie de voi gazetele ce propăvăduiesc ciumă și cari ni vreu peirea. Tot banul ce-l plătiți pentru o gazetă jidovească, înseamnă sprijinirea și întărirea fondului de războiu a dușmanilor voștri de moarte.

Dacă suferiți sau sprijiniți gazetele jidovești sau prietene cu cele jidovești însamnă un fel de trădare față de voi înși-vă și față de strănepoții voștri! La dracu cu fițuicele jidovești. cari propovăduiesc calomnie, minciună și tălhărie, ba pînă și omoruri contra neamului nostru, care a stăpînit odată lumea și a fost și este pînă în timpul de față model de virtute.

Jidanii povățuitori ai deputaților și ai țăranilor noștri.

Ceia ce sînt »Adivor« și »Upinia«, două gazete romînești din Romînia, pentru naționaliștii din jurul revistei »Neamul romînesc« din Regat, aceia sînt »Czernowitzer Allgemeine Zeitung« și Czernowitzer Tagblatt« pentru Romînii din Bucovina. Căci și »ridacterii« ziarelor acestor jidovești își bagă nasul în tot locul.

In numărul din 15 August foaia jidoviască »Czernowitzer Allgemeine Zeitung« se apucă ai critica chiar pe țăranii și deputații romîni. Eată ce cetim în acel articol: »Deputații romîni să meargă în mijlocul țăranilor și să li spună fără sfială, că țăranii romîni sînt de aceea săraci lipiți pămîntului, pentru că sînt leneși, bețivi, fug de lucru ca dracul de tămîie. Țăranii romîni nu sînt buni pentru meserii. Toată iarna o petrec în somn și în cîrșmă. Experiența îi învață pe jidani, că tocmai acolo, unde se află jidani în sat, li merge țăranilor mai bine«.

Așa cuvintează jidanașii dela sus numita gazetă. Acuma să ni îngădue jidanii dela această gazetă să li punem întrebare: »Cine l'a învățat pre țăran a bea în cîrșmă?« Răspunsul este acesta: »Jidanii l'au deprins a bea și a lenevi în cîrșmă și anume cu otrava de rachiu și cu vorbe dulci«. E doară cunoscut de toată lumea, că jidanii, dacă-și deschid o cîrșmă, apoi îi poftesc pre țărani și îi cinstesc cu cîte un păhar de rachiu, ca să li fie mai pe urmă mușterei zilnici. Jidanii sînt doară aceia, cari cutează a cutriera de sărbători mai mari creștinești pela casele fruntașilor sătești cu șipuri de rachiu ca »prizent« tot cu rafuială, ca apoi să-i prindă pe »goi« în păingănișul lor, sugîndu-le

---

— Și n'ai să scapi cît îi trăi, că eu sînt soarta ta.

— Află, mai zice baba, că eu nu te las să cîştigi şi că mai eri tot eu ţi-am băgat în suflet lăcomia de n'ai primit dela Imbuibatul zece galbeni ca să-l slujeşti.

— Afurisito!...

— Dacă nu adormeam o clipă la cîntecul de jale al copiilor tăi fometegoşi, nu erai tu să fii măcar atît de cuminte să primeşti a sluji pe Imbuicatul şi numai pentru un galbăn, că te împingeam eu să nu primeşti tîrgul.

—Trăsnite-ar Dumnezeu ligioaie!....

Și Sărăcilă se repede asupra babei, dar ea se face nevăzută, stigînd în hohote: »Ha, ha, ha! Soarta nu ţi-o face omul, ci cum e dela Domnul!«

*

Nea Sărăcilă pleacă îndărăpt spre Galaţi, unde ajunse mai amărît şi mai lihnit decît purcese. La intrarea oraşului întâlni pe jupîn Imbuibatul.

— Bine te-ai întors sănătos, Nea Sărăcilă, îi zice bogatul. Cît ai fost tu în cale, am îngrijit eu de casa ta şi am băgat de samă, că tot banul ce-am dat pe numele copiilor tăi au sporit trecînd din mînele lor într'ale muerii tale. Se vede, că soarta lor e mai bună decît a ta. Ţi-am făgăduit un galbăn pentru munca ta; le-am dat lor o sută, iar ţie îţi dau numai un sfat bun: Să n'asculţi nici odată de glasul patimilor, că numai aşa omul poate repune soarta lui cea rea, iar mai ales fereşte-te de ademenirile lăcomiei, că: »Lăcomia pierde omenia.«

---

după aceea sîngele după plac. Jidanii sînt mai departe aceia, cari îi îndeamnă pre țărani cu vorbe dulci, ca ei să nu se supuie sfaturilor acelora, cari îi învață pre țărani de bine.

Multe rele au adus jidanii cu rachiul lor asupra țăranilor, așa că astăzi pot deputații romîni fără sfială să li spună țăranilor, că cauza sărăciei țăranilor sînt numai jidanii cu rachiul lor. Atîta pentru jidani! Țăranilor însă li vor spune deputații mai bine, cine sînt jidanii pentru țărani.

Glasuri din popor.

Din Ipotești.

Domnule gazetar!

Dați-ni voie să Vă înștiințăm pe D-Voastră despre cele ce se petrec și pela noi, că-s lucruri însemnate.

Vineri în 28 August, am avut fericirea să-l auzim pe dl baron Hormuzachi dîndu-și sama despre activitatea parlamentară a d-sale. Cam multe și de toate ni-a vorbit baronul Hormuzachi, numai noi, dă ca noi, cam puține am înțeles. Ni-a vorbit de bir, de cătănie, de moșii străine și de multe altele. Una însă ni pare lucru ciudat, că baronul Hormuzachi nu ni-a vorbit nimică despre alipirea întregului popor romîn de partidul creștin-social. Noi credem, că acesta e doară un lucru foarte însemnat pentru noi.

O urmare de tot bună însă totuși a avut adunarea cu »darea de seamă« a baronului Hormuzachi. După dare de seamă adecă s'o putut pune la cale înființarea unui cabinet de lectură. Eram noi doară foarte doriți de asta și de mult am căutat să înființăm un cabinet, însă nu știm cum s'o petrecut vremea, că nu ni succedea. Acuma însă ni-a ajutat Dumnezeu să-l înființăm, ca să avem unde ne strînge în Duminici șt sărbători, că doară e cu mult mai cuminte și mai frumos să citim gazete și să auzim cele ce se petrec prin lume, decît să ne amețiască jidanul cu »buliarca« lui, să ne calicească, să ne fugărească la America.

Numele cabinetului nostru de lectură e »Arboroasa«. Comitetul s'a constituit astfel: Președinte Mihai Ilica, conducător școlar; vicepreșidinte Vasile Reguș, vornic; secretar Nicolaivici, învățător; casar George Chibiriac, gosp.; bialiotecar L. Burac, învățător; econom Ioan Chibici, gospodar; membri de rezervă Nicolai Dumencu și Dumitru Hostiuc, ambii gospodari.

Fraților Ipoteșteni! Am ajuns și noi odată aceea, după ce am alergat și ne-am trudit atîta timp. Acuma se cade să-i mulțămim lui D-zeu pentru ajutorul său întru ajungerea scopurilor noastre. Inscrieți-Vă cu toții în cabinetul nostru și să nu ascultați de aceia, cari caută să înșele să vă muițuiască; nu vă lăsați înșelați de prietenii lui Ițig. Deci înainte cu Dumnezeu, căci trebuie să fim și ceea, ce încă n'am fost în măsura, în care se cere și anume **deștepți.**

Ipoteștenii.

Din lumea largă.

Cum a descoperit dl Gheorghe Roșu pe ucigătorii lui Mayer din Cacica. In demineața de 26 August pela cinci oare au întrat în localul domnului George Roșu din Hatna doi jidani tineri, cari s'au procurat un dejun. Ei erau tot plin de glod și spuneau, că vin dela boierul Marcus Fischer din Teodorești, unde au zugrăvit mai multe odăi. La masă scoaseră jidanii o mulțime de bani, pe cari începură a-i număra. Imbrăcămintea lor cît și graba, cu care numărau ei banii în zorii zilei l-au făcut pre Roșu, să nu creadă, că ei sînt zugravi, ci niște hoți. Cîteva zile după aceea, sosiră la Roșu doi jandarmi, cari duceau din Suceavă cinci țigani legați la Humor, pentrucă se presupunea, că ei l-ar fi ucis pe jidanul Maier din Cacica. Roșu li-a istorisit despre cei doi jidani, cari credea el, că l-ar fi ucis și a doua zi a și sosit la el jandarmul Pollac din Cacica. După ce-i descrise persoanele celor doi jidani și spunîndu-i să-i caute în Suceavă într'o cîrșmă, unde trag astfel de cotrențoși, i-a succes jandarmului să-l prindă pe unul din ei. O batistă, ce-a aflat-o la el cu monogramul jidaucei lui Maier îi asigura dovadă, că ei sînt ucigătorii. Mare laudă i se cuvine lui Roșu, care a făcut servicii atît de mari dreptății. Foile jidovești pot striga de acuma, că curentul creștin-social poartă vina la omorul lui Maier.

O faptă laudabilă. Căpitănia din Gura-Homorului a dat o poroncă, ca cîrșmele din Paltinoasa și Capul-Codrului să fie în toată Marța dela o oară d. m. pînă la șese demineața închise. Cîrșmele din aceste comune se află pe marginea drumului mare. Țărănimea din împrejurime la întoarcere din oraș deșertau pungile în mînile ovreilor, cari îi ademenea cu bulearca lor. Această faptă laudabilă ar fi bine de imitat şi în celalte districte din Bucovina. O faptă și mai laudabilă ar fi bine, dacă s'ar închide și prin orașe în zilele de tîrg cîrșmele.

Vînzarea de tărîţe prin consiliul cultural al ţării. Consiliul cultural al țării dă tărîțe cu preţuri moderate, gospodarilor, cari cresc vite și locuiesc pe lîngă Cernăuţ. Preţul este 11 cor. pentru 100 kg. Toţi casapii, negustorii, chirierii, cari nu se ocupă de gospodărie și de creșterea vitelor nu sînt în drept de a căpăta tărîțe de aceste.

Adunarea învăţătorilor romîni din districtul Suceavă. Invăţătorimea romînă din districtul Suceavă a ţinut în 6 August a. c. o adunare extraordinară cu scopul de a se consolida întro Reuniune romînă pe bază naţională. Adunarea a aflat loc în localităţile şcoalei romîne de băieţi din Suceavă. Convocatorii adunării sînt: V. Stanescu şi N. Donisă. Veteranul sup. Constantin Teutul deschide şedinţa la oarele 11 a. m. şi trece la punctul prim din program: »Ţinuta învăţătorilor romîni faţă de atacurile din foaia »Voinţa Poporului“ la adresa d-lui inspector Tarasievici«. Reprezentantul învăţătorimei din districtul Sucevei, sup. V. Stanescu, primind cuvîntul, condamnă cu indignare articolul apărut în numărul 29 din »V. P.« adresat celor mai integre şi active persoane din starea învăţătorească. N. Donisă face următoarea rezoluţiune: »Invăţătorimea romînă recunoaşte pe deplin activitatea binecuvîntată, cît şi obiectivitatea exemplară a d-lui insp. Tarasievici. El i'l roagă, ca d-sa să munciască şi mai departe cu acelaşi zel pentru înaintarea şi prosperarea naţiunii noastre, asigurîndul de cel mai puternic sprijin. Această rezoluţiune se primeşte de adunare cu entuziasm şi unanimitate de voturi. Adunarea desbate asupra statutelor Reuniunii şi însărcinează un comitet de trei persoane cu pregătirea lor spre aprobare şi cu conchiemarea unei adunări generale, în timpul cel mai scurt, pentru constituire.

Holeră. Holera din Rusia se apropie de Galiţia. S'a dat ordin prin satele și orașele, cari sînt în apropie de locurile infectate din Rusia, ca să se întreprindă pașii necesari spre combaterea acestei boale atît de temute.

Nevoie mare în Galiţia. S'a constatat, că pagubele, cari le-au făcut pohoaiele, grindina și seceta în Galiția sînt de tot mari. 2.300.000 ha de pămînt au fost de tot stricate; dintre acestea pică 1.750.000 ha pe satele comunale, iară 500.000 pe moșiile boierești. Paguba întreagă se urcă pînă la 127 de milioane de coroane. Mai întăi de toate trebuie de ajuturat 450 de comune, cărora le-au nimicit ploile sămănăturile cu totul. Guvernorul din Galiția a hotărît, ca să li vie nenorociţilor într'ajutor cît mai degrabă și să-i dispăgubească cu cereale și cu fîn.

Groaznică nenorocire. In comuna Ciuşma s'a întîmplat, acuma cîteva zile o groaznică nenorocire. Săteanul Constantin Lipscanu găsind pe cîmp o ghiulea de tun a dus'o acasă pentru ai scoate praful. Servindu-se de bardă la spargerea giulelei şi nimerind cu putere capsa pusă în comunicaţie cu praful, ghiuleua a explodat. Săteanul cît şi femeia lui, care era prin apropiere, au fost asvîrliţi în aer cu aşa de mare putere, încît crierii şi intestinele lor au fost lipite de păreţii casei. Un picior şi o mînă ale săteanului nici nu s'au mai găsit.

O nenorocire groznică. Ingenerul Galori, care petrecea vara în vila sa din sătișorul Albenga din apropierea orașului Genua, venind din oraș îi eși singurul său băiet înainte. In momentul acela trecu un automobil, în care se aflau afară de conducător și două fete a lui Marguis Revedin. Inainte de ce-și putu feri inginerul băietul îl calcă automobilul și-l ucise. In desperarea aceasta, a scos inginerul revolverul, ce-l avea la el și-a împușcat asupra automobilului. Cu al doilea foc l'a ucis pe conducător și pe una dintre fetele lui Revedin. Automobilul, neoprindu-l nimene s'a dus pînă în apropierea mării, unde s'a sdrobit de stînci. Cealaltă fată

a lui Revedin a fost aşa de rău calicită, că nu se crede, că va scapa cu viaţă. Cînd a venit poliţia să-l aresteze pe ingineriu l'a aflat pe cadavrul copilului, pe care nu voia să-l lese din mîni.

Sfaturi.

Cum să fie pînea ce-o mîncăm?

Unul din cele mai de căpitenie mijloace de nutreţ este pentru popor pînea. Pînea de grîu măcinată, nu picluită este bună de leac pentru cîrcei de stomah şi durere de pîntece. Pînea proaspătă şi fierbinte este foarte stricăcioasă. Stricăcioasă este şi pînea nedospită, pentru că ori şi cum molestează mistuirea.

Pînea mucegăită este de asemenea foarte primejdioasă sănătăţii. Mucegaiul de pîne se face dacă pînea nu este coaptă de ajuns, adecă ravănă, sau dacă se ţine pînea într'un loc umed, unde nu pătrunde aer curat. Dacă mănîncă cineva pîne mucegăită, îndată i se face greaţă şi începe a vărsa şi de multe ori poate şi moartea să i se tragă. Feriţi-vă, oameni buni, de ori ce ar pute să vă strice sănătăţii, că doară ce-i mai scump şi mai dulce decît sănătatea?

Cînd sînt poamele coapte?

De multe ori se aude printre oameni, că tare sau cutare băiet s'a îmbolnăvit de pîntece şi peste scurt a murit. Morţi de aceşti se întîmplă mai ales pe vremea poamelor, şi anume cînd nu sînt ele coapte cu desăvîrşire. Deaceea părinţii şi nu numai ei, ci fiecare om este îndătorit, să oprească pe copii dela astfel de poame.

Poamele, mai ales merele şi perele se cunosc că sînt coapte, cînd se rup uşor de pe creanga pe care atîrnă, dacă-l suceşti numai puţin. E bine, ca totdeauna merele şi perele să fie strînse cu mîna, ca să nu se pălească şi să poată fi păstrate şi peste iarnă. Merele sau perele să le păstreze peste iarnă, trebuie să le ţie mai întîi vr'o 2 săptămîni într'un loc recoros.

Pe urmă să le aşeze în pivniţă sau în groapă învălite în fîn moale, în hîrtie sau în bugeag, niciodată în paie, căci paiele sînt vîrtoase şi taie merele. Dacă sînt tăiate, putrezesc şi se strică toate. Ii bine, ca poamele să nu se istrăviască, dupăcum îi obiceiul ţăranului nostru, ci să le usuce sau cari se pot stringe peste iarnă să se strîngă, căci cît de dulce şi gustos îi un măr de-al tău îşi poate închipui numai acela, care le scoate din pivniţă sau din groapă în dricul iernii.

Avis.

Şcoalele poporale romîne din Suceava.

Conducerea şcoalelor poporale romîne din Suceavă aduce la cunoştinţă publicului romînesc, cumcă în virtutea emisului cons. şcol. de ţară din 12 Maiu 1908 No. 4799 s'a înfiinţat pe lîngă şcoala de 5 clase pentru băeţi şi un »curs pregătitor« de 3 luni (1 April—1 Iuli) pentru acei elevi din cl. IV-a, a căror părinţi doresc ca ei cu finea anului şcolar — fiind bine preparaţi — să treacă examenul cu succes la o şcoală medie.

Invăţămîntul din limba germînă se predă cu multă stăruinţă atît în şcoală cît şi în curs, pentru a înlesni elevilor studiile la şcoalele mai înalte.

Prin stăruinţa harnicului şi zelosului inspector Nicu Tarasievici s'a deschis pe lîngă şcoala rom. de fetiţe încă în anul trecut pe baza ordinaţiunii ministeriale din 10 April 1885 No. 1985 un „Curs de perfecţionare" de doi ani pentru acele fetiţe, cari au absolvat cu succes bun anul al IV-lea la o şcoală poporală şi poşed limba germană într'un grad suficient.

Atît statutul cît şi planul de instrucţiune s'a aprobat de cons şcol. de ţară cu emisul din 25 Iuni 1909 No. 6025.

In cursul de perfecţionare se va instrua pe lîngă obiectele prevăzute în planul de instrucţiune: limba franceză, violina, comptabilitatea şi în anul al II-lea elementele din pedagogie.

Conform statutului, învăţămîntul se va preda gratuit şi în anul şcolar 1908/9.

Dela conducerea şcoalelor rom. din Suceavă.

Redacţia şi administraţia
ziarului
Apărarea Neamului
se află în
Cernănţ, str. Stefaniei Nr. 13.

Mulţămită publică.

Cu prilejul petrecerei poporale din 19 Iulie a. c. în Voloca pe Derehlui au binevoit a suprasolvi următoarele prea onorabile persoane: I. P. C. S. păr. archimandrit din Suceavă Gedeon Balmoş 20 cor; P. C. S. păr. exarch C. Stratulat 9 cor.; P. C. păr. exarch Il Gramatovici 7 cor; dl înv. sup. D. Kalus 5 cor,; I. P. C. S. păr. protopresviter Art. Berariu şi „Arcaşul“ din Ceahor, în frunte cu căpitanul său dl înv. T. Comoroşan cîte 4 cor; P. C. S. păr. paroch Ioan Popescu (Zureni), C. S. păr. Alecu Berariu şi d-na Neuwirth cîte 3 cor.; soc. acad. »Dacia« şi soc. „Arcaşul“ din Cuciurmare, în frunte cu căpitanul său dl adm. silvic Iancu cav. de Cuparencu cîte 2 cor.; d-şoara înv. A. de Braha şi d-nii G. Burcutean, şef de gară şi Ioan Bzovei, învăţător cîte 1 cor. 50 bani; dl înv. I. Repciuc 1 cor.; domnişoarele A. Clain şi Medvighi şi d-nii V. Liţu, Nicu Tcaciuc, I. Piticariu, I. Tuşinschi, Statniciuc, Wagner şi gosp. Const. Morariu din Mologhia cîte 50 bani şi dl V. Olariu 10 bani.

Pentru sprijinul material şi moral al persoanelor induse aici şi al celor, ce ne-au onorat cu prezenţa domniilor lor, li se esprimă din partea fruntăşiei soc. »Arcaşul“ mulţămită sinceră. Indeosebi însă mulţămim I. P. C. S. păr. Balmoş, care ca originar din Voloca — cu toate că n'a participat la petrecere — a binevoit a ne sprijini cu o sumă respectabilă bănească, I. P. C. S. părintelui protopresviter A. Berariu, care pe lîngă sprijinul material n'a întrelăsat de a apăre în ziua petrecerei la s. liturgie şi a ţine o cuvîntare potrivită cătră poporul adunat, îndemnîndu-l să urmeze pe calea de redeşteptare începută, în fine şi chorului de plugari al »Arcaşului« din loc, în frunte cu zelosul său conducător, dl învăţător Dimitrie Svecla, care şi-a dat multă silinţă la exercitarea şi executarea unor cîntece poporale şi a piesei teatrale de Alexandri »Vivandiera«. Este de remarcat, că această piesă a fost jucată esclusiv număi de ţărani din loc cu concursul domnişoarei Eufrozina Botezat, comptabilă şi a domnului Eugen Şcraba, comptabil din Cernăuţ, cărora li se esprimă deasemenea mulţămită din partea societăţii.

Totodată mulţămim şi soc. acad. „Junimea«, care a binevoit a dărui »Arcaşului din loc, prin dl Micu Popescul, stud. iur, 5 cărticele din biblioteca „Steaua« şi un portret al domnitorului moldovan Stefan cel Mare.

Pentru fruntăşie:

George Velehorschi, căpitan. *Ilie Pojoga*, secretar.

Editor şi proprietar: **Grigori Halip.** Redactor responsabil: **Dionisie Voronca.** Societatea tipografică bucovineană.